

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

Скорочений термін
Факультет: Будівельний

«Затверджую»
Голова приймальної комісії
Ректор
П.М.Куліков

ПРОГРАМА

вступного фахового випробування
для вступу на навчання зі скороченим терміном
на базі молодшого спеціаліста зі спеціальності
051 «Економіка»
освітня програма «Економіка підприємств»

Затверджено на засіданні
приймальної комісії,
протокол № 4
від «3» лютого 2021 р.

Київ – 2021

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета фахового вступного випробування – оцінка рівня підготовки та відбір осіб, які за рівнем знань і вмінь відповідають вимогам до навчання за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, галузі знань «Соціальні та поведінкові науки», спеціальність: 051 «Економіка», за освітнім ступенем «бакалавр».

Обов'язковою умовою є вільне володіння державною мовою.

Вступні випробування проводяться фаховою атестаційною комісією для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань «Соціальні та поведінкові науки», спеціальність: 051 «Економіка» (за скороченим терміном навчання) на основі отриманих дипломів освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра.

Якщо рівень молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра здобуто за іншою спеціальністю, то прийом на навчання за скороченим терміном здійснюється за умови успішного проходження додаткового фахового вступного випробування.

Бакалавр спеціальності 051 «Економіка» отримує теоретичні знання, що необхідні для планово-економічної, організаційно-управлінської, аналітичної та дослідницької діяльності в галузі економіки на підприємствах. Набутий перший рівень вищої освіти є професійно орієнтованим і обов'язковим для подальшої підготовки магістра.

Бакалавр спеціальності «Економіка» може займати посади у сфері економіки та управління на підприємствах різних форм власності у галузі будівництва, на посадах економіста, аналітика, фінансиста, консультанта з економічних питань – економічних служб підприємств, організацій, компаній; лінійних підрозділів підприємств, організацій, компаній; консалтингових структур; державних установ і громадських організацій; приватних підприємств або продовжити навчання за однією зі спеціальностей чи освітніх програм магістерського рівня.

2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

2.1. ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

Будівельна галузь, особливості будівництва як виду економічної діяльності, види будівельних підприємств.

Підприємство як суб'єкт та об'єкт ринкових відносин. Організаційно-економічні умови функціонування підприємств. Поняття економічного суверенітету, самоокупності та самофінансування. Порядок організації підприємства в Україні

Поняття та види економічних ресурсів. Поняття потенціалу і ресурсного потенціалу підприємства. Складові ресурсного потенціалу та їх взаємозв'язок.

Майнові ресурси підприємства.

Сутність, класифікація та особливості відтворення основних засобів підприємства. Амортизація як інструмент відтворення основних засобів та джерело формування фінансових ресурсів: поняття, методи нарахування. Методичні інструменти оцінки стану, руху та ефективності використання основних засобів підприємства.

Оборотні кошти підприємства. Структура оборотних коштів. Поняття та особливості кругообороту оборотних коштів підприємства. Оцінка ефективності використання оборотних коштів підприємства. Обґрунтування необхідних обсягів оборотних коштів підприємства. Виробничі запаси.

Трудові ресурси підприємства.

Трудові ресурси підприємства та характеристика їх видів. Принципи і завдання формування трудових ресурсів. Фактори, що впливають на формування трудових ресурсів. Продуктивність праці робітників: поняття та методи оцінки. Фактори, що впливають на продуктивність праці та їх класифікація. Основні напрями підвищення продуктивності праці та

ефективності трудових ресурсів підприємства. Методи нормування витрат праці па підприємстві. Форми мотивації праці робітників. Системи оплати праці та їх характеристика. Тарифна система, її зміст, призначення та використання па підприємстві. Мінімальна заробітна плата і фактори, що її визначають. Державне регулювання мінімальної заробітної плати і її вплив на рівень ставок та окладів окремих робітників. Тарифна система, її зміст та умови використання. Сутність контрактної форми оплати праці.

Фінансові ресурси підприємства: сутність, склад, класифікація та джерела формування. Місце фінансових ресурсів у складі ресурсів підприємства. Відмітні характеристики підприємства, то визначають особливості формування його фінансових ресурсів. Кругообірот фінансових ресурсів підприємства в процесі формування його капіталу. Капітал як складова ресурсів підприємства: характеристика сутності з позицій різних підходів та принципи його формування. Класифікація капіталу підприємства. Власний капітал підприємства: сутність, склад, класифікація, функції, відмітні особливості. Особливості формування залежно від основних характеристик підприємства.

Поточні витрати підприємства та собівартість продукції.

Сутність понять витрати, поточні та капітальні витрати підприємства, виробнича собівартість продукції, послуг і робіт. Взаємозв'язок та взаємообумовленість ресурсів і поточних витрат підприємства. Класифікація поточних витрат. Особливості складу поточних витрат в окремих галузях економіки. Показники собівартості продукції та порядок їх обчислення. Поняття калькулювання продукції підприємства. Вибір калькуляційних одиниць. Калькулювання повних витрат на виробництво продукції та послуг.

Доходи та цінова політика підприємства.

Доходи підприємства в системі економічних показників його діяльності. Класифікація доходів підприємства. Сутність, механізм формування доходів від операційної діяльності підприємства. Особливості формування доходів від операційної діяльності в окремих галузях господарювання. Фактори, які впливають на доходи від операційної діяльності.

Податкова система України.

Податковий кодекс України. Загальнодержавні податки та збори. Місцеві податки та збори. Податки та збори для різних суб'єктів будівельної діяльності.

Інвестиційна діяльність підприємства. Оцінка економічної ефективності інвестицій.

Поняття «інвестиції», «інвестиційна діяльність». Державне регулювання інвестиційної діяльності. Класифікація інвестицій. Оцінка економічної ефективності інвестицій з урахуванням фактору часу та без урахування фактору часу.

Ціноутворення у будівництві та кошторисна справа. Державні будівельні норми України ДСТУ БД.1.1-1:2013 «Правила визначення вартості будівництва». Основні завдання кошторисного нормування і ціноутворення в будівництві. Види кошторисних нормативів. Порядок розроблення, узгодження та затвердження кошторисних нормативів. Правила складання інвесторської кошторисної документації. Елементи будівництва. Види інвесторської кошторисної документації. Порядок складання локальних та об'єктних кошторисів. Прямі витрати. Загальновиробничі витрати. Кошторисна трудомісткість. Кошторисна заробітна плата. Порядок складання локальних та об'єктних кошторисних розрахунків. Відомості ресурсів до локальних та об'єктних кошторисів. Порядок складання зведених кошторисних розрахунків вартості будівництва та зведення витрат. Кошторисний прибуток. Адміністративні витрати підрядних будівельно-монтажних організацій. Урахування ризику всіх учасників будівництва. Договірна ціна. Правила визначення вартості будівництва на основі тендерів. Комерційні та державні тендери – головні відмінності. Ринковий механізм ціноутворення. Загальні правила оформлення тендерної кошторисної документації. Формування актів виконаних робіт КБ-2в, КБ-3.

Інноваційна діяльність підприємства.

Поняття «інновація», «інноваційна діяльність», «інноваційний продукт». Інноваційна інфраструктура. Державне регулювання інноваційної діяльності.

Планування діяльності підприємства.

Зміст та основні принципи планування діяльності підприємства. Поняття та види планів, систематизація планів підприємства. Технологія планування діяльності підприємства. Цільові характеристики діяльності підприємства, їх класифікація, вимоги до формування. Залежність цілей господарювання від стадій життєвого циклу підприємства. Дерево цілей та його побудова.

Розробка бізнес-плану підприємства.

Якість продукції. Оцінка конкурентоспроможності підприємства

Поняття «якість продукції», оцінка якості продукції.

Поняття «конкурентоспроможність продукції», «конкурентоспроможність підприємства», методи їх оцінки. Розробка заходів щодо підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства.

Економічна безпека підприємства та його антикризова діяльність.

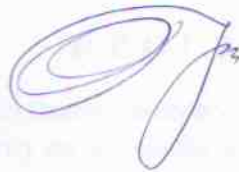
Сутність і фази розгортання кризи. Фактори, що обумовлюють виникнення кризи. Банкрутство підприємства як результат розвитку кризових явищ в його діяльності. Фінансово-економічні передумови та наслідки виникнення ситуації банкрутства. Види банкрутства підприємства. Методичні підходи до визначення ймовірності кризи на підприємстві. Інститут банкрутства: сутність, цілі та завдання. Процедура розгляду та прийнятої рішення у справі про банкрутство підприємства.

Література для підготовки

1. Державні будівельні норми. ДСТУ Б Д.1.1 – 1: 2013 Правила визначення вартості будівництва. Київ. Мінрегіон України. 2013 р.
2. ДСТУ-Н Б Д.1.1-2:2013 «Настанова щодо визначення прямих витрат у вартості будівництва»
3. ДСТУ-Н Б Д.1.1-3:2013 «Настанова щодо визначення загальновиробничих і адміністративних витрат та прибутку у вартості будівництва»
4. ДСТУ-Н Б Д.1.1-4:2013 «Настанова щодо визначення вартості експлуатації будівельних машин та механізмів у вартості будівництва»
5. ДСТУ-Н Б Д.1.1-5:2013 «Настанова щодо визначення розміру коштів на титульні тимчасові будівлі та споруди і інші витрати у вартості будівництва»
6. ДСТУ-Н Б Д.1.1-6:2013 «Настанова щодо розроблення ресурсних елементних кошторисних норм на будівельні роботи»
7. ДСТУ Б Д.1.1-7:2013 «Правила визначення вартості проектно-вишукувальних робіт та експертизи проектної документації на будівництво»
8. ДСТУ-Н Б Д.1.1-9:2013 «Настанова щодо визначення вартості та трудомісткості робіт з перевезення будівельних вантажів власним автомобільним транспортом будівельних організацій при складанні договірної ціни та проведенні взаєморозрахунків за обсяги виконаних робіт
9. Податковий кодекс України. Із змінами і доповненнями, внесеними Законами України, станом на 01.01.2021 р.
10. Бойчик І. М. Економіка підприємства: навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації. Третє видання, випр. і доп. / І. М. Бойчик, П. С. Харів., М. І. Холчан, Ю. В. Піча. – К. : Каравела, 2010. – 328 с.
11. Гойко А.Ф., Ізмайлова К.В., Куліков П.М. Економіка будівництва За заг. ред. П.М.Кулікова. Навчальний посібник із грифом Міносвіти України. К.КНУБА. 2014
12. Гойко А.Ф., Ізмайлова К.В., Гриценко О.С., Запечна Ю.О., Ю.О., Беленкова О.Ю., Цифра Т.Ю.Складання кошторисної документації за допомогою укрупнених показників: Навчальний посібник. К.: КНУБА, 2014. – 140 с.
13. Гриценко О.С., Шевчук К.І., Вахович І.В., Запечна Ю.О., Чуприна Ю.А. Моделювання проектних робіт для будівництва: навчальний посібник. К.: КНУБА, 2015,с.236.

14. Гойко А.Ф., Дудіна Е.В., Ізмайлова К.В. Економіка будівництва. Тести, задачі, питання. Навчальний посібник. К. КНУБА. 2008.
15. Захарченко В. І. Економіка підприємства. Теорія. / В. І. Захарченко, М. М. Меркулов, О. В. Балахонова. – 2011. – 324 с.
16. Захарченко В. І. Економіка підприємства. Практикум. / В. І. Захарченко. – Видавництво "Центр навчальної літератури": К., 2012. – 144 с.
17. Іванілов О. С. Економіка підприємства. Підручник. / О. С. Іванілов – 2011. – 728 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://pidruchniki.ws/15840720/ekonomika/ekonomika_pidpriyemstva_-_ivanilov_os – Назва з екрана.
18. Ніколаєв В.П., Ніколаєва Т.В. Ціноутворення, кошторисна справа і нові інформаційні технології у підвищенні ефективності будівництва. Івано-Франківськ: Методичний центр «Будівництво - сучасні технології», 2016. – 127 с.
19. Федоренко В.Г., Воронкова Т.С., Рижакова Г.М., Стеценко С.П. Інвестиційно-інноваційний розвиток в контексті економічної безпеки підприємства. Монографія. ДКС центр, Київ, 2015.-350с.
20. Лівінський, О. М.; Єсипенко, А. Д.; Зельцер, Є. Р.; Бєленкова, О. Ю. Економіка будівництва: навч. посіб. /; за ред. акад. Укр. акад. наук, д-ра техн. наук, проф. Лівінського О. М. ; Укр. акад. наук. - Київ : Людмила, 2019. - 219 с.

Голова фахової комісії

Г.М.Іванченко